

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

No6(3)

2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 558 sahifa,
9-iyun, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

O'zbek bolalar folklorining etnopsixologik jihatlarini o'rganishning ahamiyati.....	10
<i>Alimbayeva Shaxlo Tursunovna</i>	
The Convergence of Educational Paradigms: Policy Borrowing, Adaptability, and Institutional Reform in Uzbekistan's Modern School System	15
<i>Lola Rakhmonovna Djurakulova, Karina Eduardovna Bushevskaya</i>	
Bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarida valeologik kompetensiyalarni rivojlantirish	21
<i>Xudoyberdiyev G'iyosiddin Baxtiyor o'g'li, Mamatqulov Davronbek Abdig'apparovich</i>	
Autizm spektridagi buzilishlarga ega bolalar rivojlanishida STEAM ta'lim texnologiyasining pedagogik ahamiyati.....	25
<i>Ne'matova Hilola Ikrom qizi, Ahmadova Zuhra Adizovna</i>	
Ozodlikdan mahrum qilingan shaxsning jazoni ijro etish muassasasidagi moslashuvining psixologik xususiyatlari	30
<i>Saydullayeva Muxabbat Abdullayevna</i>	
Boshlang'ich sinflarda o'quvchilarning ijodiy qobiliyatini rivojlantirishning pedagogik ahamiyati.....	33
<i>Shodiyeva Gulruh Xayrullayevna, Ergasheva Farog'at</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida gamifikatsion topshiriqlar asosida divergent fikrlashni shakllantirishning didaktik mexanizmlari.....	37
<i>Jalilov Muhammadali Abdumutalibovich, Saloydiov Sevaraxon Mahammadsharif qizi</i>	
Darsdan tashqari mashg'ulotlarda boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodiy faoliyat tajribasini shakllantirish	41
<i>Sayfiddinova Muxlisa Sayfiddinova</i>	
Harbiy xizmatchilar oilalarida inqirozlarni profilaktika qilishda ijtimoiy-psixologik xizmatlarning o'rni	45
<i>Sh. S. Kurbanova</i>	
Yosh onalarning pedagogik kompetensiyalariga oid ilmiy-nazariy yondashuvlar	49
<i>Yuldasheva Zulayxo Sadullayevna</i>	
Роль нарративно-экспозиционной терапии при работе с детьми, репатрированными из ЗОН вооружённых конфликтов	53
<i>Юлдашев Санжар Рузимуродович</i>	
Boshlang'ich sinf texnologiya darslarida zamonaviy pedagogik texnologiyalar: muammo va uning yechimlari.....	57
<i>Mamatova Karomat Ilhomjonovna</i>	
Bitiruvchi sinf o'quvchilarini kasb-hunarga yo'naltirish jarayonlarida individual yondashuvning ahamiyati ...	61
<i>Asilova Sanobar Xatamboyevna</i>	
Optika bo'limini o'qitishning didaktik asoslari.....	66
<i>Avulova Zamira Tursunmurodovna, Nomozova Dilnoza Mamarajab qizi, Shomurodova Maftuna Tolibjon qizi, Rayimova Muazzam Xolbobo qizi</i>	
Bo'lajak informatika o'qituvchilarida kompyuter grafikasiga oid kompetensiyalarni rivojlantirish uchun Gamified Project-Based Learning asosidagi integrativ metodika ishlab chiqish	69
<i>D. Y. Pulatova, G' R. Berdiyev</i>	
Psixologik savodxonlikning o'smirlar akademik savodxonligiga ta'siri.....	76
<i>Fayzullayev Mirzaodil Mirzamurodovich</i>	
Umumiy o'rta ta'lim maktablarida fizika darslarida loyihaviy ta'limni qo'llashning pedagogik asoslari	81
<i>Ismonov Turgunpulat To'liqinovich</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning tabiatga oid kompetensiyalarini rivojlantirishda mashg'ulot, ekskursiya va sayrlardan foydalanish metodikasi.....	84
<i>Maripova N. X.</i>	
Individual yondashuvga asoslangan pedagogik mexanizmlarni amaliyotga joriy etish metodikasi	88
<i>Nurova Malika Abduzairovna</i>	

Communicative Learning as a Basis for Critical Thinking Development	92
<i>Petrosyan Nelya Valerevna, Khalilova Farangiz Khoshimovna</i>	
Nikohdan oldingi hissiy-emotsional kompetentlikni rivojlantirishning ijtimoiy-psixologik omillari	97
<i>Raximova Gulxayo Alisherovna</i>	
Talabalarda chidamkorlikni rivojlantirishning ahamiyati	100
<i>Shaalimov Muxtorsha Atxamovich</i>	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarda ertaklar orqali tarbiya berish usullari	105
<i>X. Sh. Ochilova</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarning ijtimoiy kompetensiyasini rivojlantirishda interfaol ta'lim texnologiyalarining samaradorligi	109
<i>Xalilova Dilnoza Furkatovna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kitobxonlik madaniyatini kreativ yondashuvlar asosida shakllantirish imkoniyatlari	112
<i>Xolyigitova Bahoroy Kimsanboyevna</i>	
Bo'lajak buxgalleriya hisobi va audit sohasidagi talabarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning nazariy asoslari	117
<i>Arziyeva Visola Namozovna</i>	
Boshlang'ich ta'lim mazmunini tizimlashtirishning didaktik va aksiologik tamoyillari	121
<i>Shabbazova Dilfuza Ruzikulovna</i>	
Munis Xorazmiy devonining o'rganilishi va uning tarixiy-etimologik tahlili	125
<i>Sharopova Durdona Azim qizi</i>	
Raqamli texnologiyalar asosida pedagogik kompetensiyalarni takomillashtirish asoslari	129
<i>Tashmatova Gulzoda</i>	
Maktabgacha ta'limda steam yondashuvining didaktik imkoniyatlari	133
<i>To'xtaboyeva Maftunaxon G'aniyevna</i>	
Raqamli pedagogikaning zamonaviy ta'lim rivojlanishidagi o'rni	137
<i>Tojiyeva Asila Abdimannon qizi, Pardayeva Ra'no Eshboyevna</i>	
Talabalar jamoasida uchraydigan nizoli vaziyatlarning diagnostik tahlili	142
<i>Vaxobova Muxtabar Nurmuhimmat qizi</i>	
Kreativ yondashuv asosida talabalarining kasbiy sifatlarini shakllantirish	146
<i>Xolmatova Gulhayo Ulug'bekovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalar tarbiyasining psixologik asoslari	151
<i>Xurvaliyeva Tarmiza Latipovna</i>	
Umumta'lim maktab direktorlarining boshqaruv samaradorligini oshirishda media va axborot savodxonligini rivojlantirish modelini takomillashtirish	156
<i>Abdulxakimova Ziyoda Latibjon qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining darsda muammoli STEAM loyihalarini yaratish ko'nikmalarini rivojlantirish	161
<i>M. S. Achilova</i>	
Optik tushunchalarni shakllantirish metodikasi	165
<i>Avulova Zamira Tursunmurodovna, Nomozova Dilnoza Mamarajab qizi, Cho'liyeva Sofiya Sobirjon qizi, Shog'dorova Moxinur Bobomurot qizi</i>	
PHET simulyatsiyalari yordamida optikani o'rgatish	169
<i>Avulova Zamira Tursunmurodovna, Nomozova Dilnoza Mamarajab qizi, Toshmirzayeva Buvioysha Panji qizi, Ruziyeva Jasmira Sirojiddin qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilari ijodiy fikrlashini o'ziga xos jihatlari	173
<i>Gafurova Shoxista Erali qizi</i>	
O'zbekiston hududlarida yengil atletika infratuzilmasi va sportchilar tayyorlash tizimini tashkiliy-boshqaruv asoslari	178
<i>Hakimova Mushtariybonu Hamidovna, Tursunpolatova Ziyoda Jahongir qizi</i>	
O'zbekistonda mustaqil fikrlash muammosi bo'yicha olib borilgan tadqiqotlar tahlili	181
<i>Tursunova Dilbar Zafarovna</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Methodology for Developing Competencies in Primary Education and the Communicative Analysis of Oral Speech..... 184 Turumbetova Aygul Yusupbaevna	184
	Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini "Tarbiya" darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirishga o'rgatish metodikasi ..... 189 Ummatkulova Sayyora Shovkatovna	189
	Boshlang'ich sinflarda matematika ta'limini tashkil etish ..... 191 Saydullayeva Shabbona Ashraf qizi, Axtamqul Azamqulov, Anvar Yusupov	191
	Metakognitiv xabardorlik ko'rsatgichlarining ta'lim shakliga bog'liqligi..... 195 Ermatova Robiya Bekjonali qizi	195
	The Integration of Artificial Intelligence Technologies in Esp Instruction: Enhancing Professional Communicative Competence in Higher Education ..... 199 Ismailova Shaira Ferdausovna	199
	Intercultural Communicative Competence in English Language Teaching: Preparing Global Learners ..... 204 Maqsudova Gulnoz Olimovna	204
	Teaching Reading Through Multimodal Texts: Enhancing Comprehension and Engagement in EFL Classrooms ..... 208 Norboyeva Shahnoza Jo'rabek qizi	208
	Digital Technologies and Cognitive Competence Development in English Language Teaching ..... 212 Sharipova Muhabbat Erkinovna	212
	Raqamli ta'lim muhitida sun'iy intellektga asoslangan elektron o'quv resurslarini loyihalashning konseptual-pedagogik asoslari va didaktik muammolar tahlili..... 216 Shirinov Feruzjon Shuxratovich, Raxmonov Ziyodillo Xusanovich	216
	Boshlang'ich ta'limda timss mezonlari: kontekstli muammolarga yondashuv ..... 222 Yo'ldoshev Farhodjon Baxtiyor o'g'li	222
	O'qituvchilarning qadriyatlarini va stressga barqarorlik o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikning psixologik tahlili ..... 227 Yuldashova Dilafuz Shavkatovna	227
	Bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetentsiyasini shakllantirish pedagogik muammo sifatida ..... 229 Safarova Madina Azamat qizi	229
	Социально-психологические особенности отношения студентов к использованию искусственного интеллекта chatgpt в образовательной деятельности..... 233 Аскарлова Гулрух Оринбасаровна	233
	Диалог культур в произведениях русскоязычных писателей Узбекистана XXI века ..... 239 Чернова Татьяна Алексеевна, Отакулов Ғолиб	239
	Русский язык как пространство межкультурной коммуникации в литературе Узбекистана ..... 242 Чернова Татьяна Алексеевна, Имамов Жавлонбек, Абдурахмонов Элбек	242
	Umumta'lim maktablarida jismoniy tarbiya va sport tadbirlarining asosiy shakllari ..... 245 Abdukarimov Nurmaxan Amirxanovich	245
	Orol bobo obrazi orqali inson va tabiat birligining talqini ..... 249 Hayotova Diyora Hamid qizi	249
	Yosh taekvondochilarda (10–12 yoshli) kuch, tezkorlik va ephillik sifatlarini takomillashtirish metodikasi .. 254 Iminova Z. B., Nazarova M. A.	254
	Oliy ta'lim muassasasi kafedra mudirlarida liderlik xususiyatini rivojlantiruvchi ijtimoiy-psixologik omillar .... 258 Mamatkulova Kimyoxon Abdujalilovna	258
	Mediafalsafaning oliy ta'lim tizimidagi didaktik imkoniyatlari va pedagogik funksiyalari ..... 265 Mirabdullayev Izzatillo Isroiljon o'g'li	265
	Maktabgacha ta'lim tashkiloti kun tartibini to'g'ri tashkil etishda tarbiyachining roli..... 271 Muminova Gulasal Baxodirovna	271
	Soft Skills yondashuvi asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida pedagogik muloqot madaniyatini shakllantirish ..... 275 Quvonova Nodirabegim Shavkat qizi	275
	Tasviriy faoliyat jarayonida eshitishda nuqsoni bo'lgan o'quvchilarning kognitiv jarayonlarini rivojlantirish .. 280 Sadirova Kamola Giyozovna	280

Inklyuziv ta'lim sharoitida maxsus pedagogik metodlar orqali o'quvchilarning ijtimoiy moslashuvini ta'minlash.....	284
<i>Suyunova Kamola Jamshed qizi, Suvonova Kamola Rayimkulovna</i>	
Web-dizayn texnologiyalari asosida bo'lajak informatika va axborot texnologiyalari o'qituvchilarining raqamli kompetentligini shakllantirish metodikasi	287
<i>Ulmasbek Abdubanapovich Yuldashev, Prof. Dr. Ayhan Istanbulu</i>	
O'smirlar axloqiy rivojlanishining psixologik determinantlari va ularni takomillashtirish mexanizmlari	293
<i>Umaraliyev Muzaffarjon Muhammadjon o'g'li</i>	
Oliy ta'limda o'zbek tili fanini o'qitish: muammo va yechimlar	297
<i>Yuldasheva Dilnoza Bekmurodovna</i>	
Folklor motivlarining bolalar xarakteri shakllanishidagi o'rni.....	300
<i>Safarova Nigora Oxunjonovna, Sayfilloyeva Jasmina Jahongirovna</i>	
Kreativ pedagogga qo'yiladigan talablar va uni shakllantirish bosqichlari	304
<i>Abdialimova Maxfuza Safarboy qizi</i>	
Biologiya darslarida STEM va biotexnologiya integratsiyasining nazariy poydevori	307
<i>Abdusamatov Abduqodir Norqul o'g'li</i>	
The Effectiveness of Project-Based Learning in Developing 21 st -Century Skills Among EFL Learners	314
<i>Axmatova Munisa Orif qizi</i>	
Autizm spektri buzilishi bo'lgan bolalarning o'yin faoliyati asosida ijtimoiylashuvi.....	320
<i>P. M. Pulatova, El'muradova Madina Yangiboy qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqiy kompetensiyalarini xalq og'zaki ijodi asosidagi didaktik o'yinlar orqali rivojlantirishning lingvopsixologik va tarbiyaviy mexanizmlari	326
<i>Muqimova Gullola Qobil qizi, Sultonov Humoyun Ulug'murodovich</i>	
Tillarni o'qitish jarayonini modellashtirishning metodologik asoslari	330
<i>Nurkeldi Jarasbayev</i>	
Sun'iy intellekt texnologiyalarining informatika ta'limidagi o'rni va ahamiyati	334
<i>Abdullayev Abubakir Narzullayevich, Xurozboyeva Sevinch Abror qizi</i>	
Научно-методологические основы организации психопрофилактической и психокоррекционной работы в практической психологии	337
<i>Ядгарова Озода Ибрагимовна</i>	
Raqamli ta'lim muhitida birlamchi manbalar bilan ishlashning sun'iy intellektga asoslangan pedagogik-metodik mexanizmlari	342
<i>Yursinboyev Jaxongir Mexrojiddin o'g'li</i>	
Zamonaviy biologiyada umumiy genetikaning o'rni va istiqbollari	348
<i>Ko'bayev Jurabek Eshmamatovich</i>	
Разработка системы мониторинга информационной безопасности для высших учебных заведений... ..	352
<i>Хамроев Шохбоз Султонмуродович</i>	
Klaster metodi asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarida matnli masala yechish ko'nikmasini rivojlantirish ..	356
<i>Atoeva Laylo Akram qizi</i>	
Ta'lim subyekti sifatida o'qituvchi va sun'iy intellektning psixologik-pedagogik xususiyatlarini qiyosiy tahlil qilish	363
<i>Mirзахmatova Sayyora Saydaxmatovna</i>	
Research Methodologies for Examining English Texts Focused on Ecotourism Destinations	366
<i>Nurbek Yavqochev</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalar aqliy rivojlanishida bolalar adabiyotining o'rni.....	369
<i>Yuldoshova Mexriniso</i>	
Integrativ yondashuvning logopedik mashg'ulotlar orqali dizartriyaning korreksiyalashdagi ahamiyati	372
<i>Akramov Dostonbek Ikromjon o'g'li</i>	
Jismoniy tarbiya darslarida pedagogik texnologiyalardan foydalanishning samaradorligi	378
<i>Axmedjanov Shuhrat Boltayevich</i>	
Og'zaki nutqni baholash va rivojlantirish omillari va nutqiy vaziyatlar	381
<i>G'aybulloyeva Feruza Bobir qizi</i>	
Hayotiy vaziyatlar asosida matematik tasavvurlarni shakllantirish	384
<i>Raimberdiyeva Sh. N., Ismoilova M. M.</i>	

The Role of Word Formation Processes in Enriching the Vocabulary of the English Language	387
<i>Qoldigiz Mirzayeva</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning psixologik rivojlanishini psixodiagnostika qilishning nazariy va amaliy asoslari	391
<i>Radjabova Dilnura Anvarbekovna</i>	
Maktabga tayyorlov yoshida aqliy tarbiyalashda didaktik o'yinlarning o'rni va ahamiyati.....	397
<i>Ziyodullayeva Ruxshona O'ral qizi, Ismoilov Bobur Tohirovich</i>	
O'quvchilarda tanqidiy fikrlash va axborotni saralash kompetensiyasini rivojlantirishning neyropedagogik mexanizmlari.....	401
<i>Xolmatova Saboxat Iloxomjon kizi</i>	
Akmeologik yondashuv asosida talabalarda konfliktologik kompetentlikni rivojlantirishni takomillashtirish ...	408
<i>Xoshimova Muazzamxon Zaynalobidinovna</i>	
Bo'lajak musiqa o'qituvchilarining dirijyorlik apparatini shakllantirishda qo'llaniladigan interfaol metodlarning ahamiyati.....	413
<i>Z. A. Nuraliyeva</i>	
3-sinf ona tili darsligidagi birikuvchanlikka doir mashqlar tahlili.....	417
<i>Safarov Firuz Sulaymonovich, Hamroyeva Zahro G'afforovna</i>	
Лингво-дидактические требования к организации дистанционного обучения иностранному языку: цифровизация, инклюзия и мировой опыт	420
<i>Азимова Ситора Рахимовна</i>	
Развитие альтруистической самоотверженности у подростков на основе прогрессии навыков позитивного мышления	429
<i>Ахрарова Шоира Батыровна</i>	
“Лишний человек” и трагическое осознание своей ненужности	433
<i>Мустафоева Холида Худжагелдиевна</i>	
Talaba-psixologning kasbiy muhim sifatlarini takomillashtirish amaliy ishga tayyorlik omili sifatida	438
<i>Nurimbetova Elmira Jumamuratovna</i>	
Texnologiya faniga sun'iy intellekt texnologiyalarini integratsiya qilishning pedagogik imkoniyatlari	441
<i>Abdufatayev Sherjaxon Abduazimovich, Yaminova Nargiza Nuriddinovna</i>	
Alisher Navoiy ijodiy merosida ustoz-shogird munosabatlarining aksiologik asoslari	444
<i>Abdullayeva Sabohat G'ayratullayevna</i>	
The Role of Artificial Intelligence in Enhancing English Language Teaching and Learning	448
<i>Asamatdinov Alim Baxtiyarovich, Ochilova Dilfuza Nematovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida monologik nutqni shakllantirishda savod o'rgatish, matn bilan ishlash va audiovizual vositalarning ahamiyati	451
<i>Ikromova Gulhida Axmadillo qizi, Axmadjonova Dilroz Abdulaxad qizi</i>	
Raqamlashtirish sharoitida talabalarda korrupsiyaga nisbatan intolerant madaniyatni rivojlantirishning pedagogik mexanizmlari.....	456
<i>Axmedova Dilnora Kobiljonovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida steam texnologiyasidan foydalanishning amaliy asoslari.....	460
<i>Boltayeva Nasiba Iltom qizi</i>	
Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi.....	464
<i>Bozorova Nigora Sodiqjon qizi</i>	
Kontekstli yondashuv orqali bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining lisoniy-pragmatik kompetensiyasini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish	467
<i>Eshoqulova Kamola Ibroximovna</i>	
Eshitishida nuqsoni bo'lgan o'quvchilar muloqot ko'nikmalarini shakllantirish texnologiyalari	471
<i>Isoqjonova Dilfuzaxon Muxtorjon qizi</i>	
Talabalik davrida o'quv faoliyatidan qoniqqanlik va lokus nazorat o'rtasidagi o'zaro aloqadorlikning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari.....	474
<i>Jo'rayeva Iqbolxon Po'latovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida yo'l harakati xavfsizligi kompetensiyalarini rivojlantirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish metodikasi	479
<i>Jumayev Yunus Rashidovich</i>	

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida yo'l harakati xavfsizligi kompetensiyalarini rivojlantirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish metodikasi	479
Jumayev Yunus Rashidovich	
Umumiy o'rta ta'lim maktablarida o'quvchilar bilimini onlayn monitoring qilish tizimi	483
Delov To'Iqin Erkinovich, Doniyeva Fazilat Abdushukurovna	
Jadid ma'rifatparvarlarining o'quvchilarda iqtisodiy tarbiyani shakllantirishga doir pedagogik qarashlari	487
Ismatillayeva Mahliyo Muzaffar qizi	
Innovatsion ta'lim sharoitida boshlang'ich sinf o'quvchilari nutq madaniyatini shakllantirishning an'anaviy va innovasion texnologiyalari	490
Nasriddinova Nasiba Alimjonovna	
Rauf Parfi she'riyatini o'qitishda keyslardan foydalanish.....	494
Nomozova Dilobar Suyun qizi	
Maktab o'quvchilarida sog'lom turmush tarzini shakllantirishda jismoniy tarbiya pedagogikasining o'rni	501
Normaxmatov Ilhom Zayniddinovich	
WKF karatechilarida musobaqaoldi stressini boshqarishda motivatsiya va o'zini nazorat qilish ko'nikmalarining ahamiyati	505
Novikova Angelina Veniaminovna, Kamolova Nilufar Davir qizi	
Ingliz tili ta'limida frazeologik birliklarni o'rgatishning lingvodidaktik asoslari.....	510
O'rinova Dildora Bekmahmatovna	
Pedagoglarning kasbiy mahoratini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish metodikasi	519
Raxmonov Baxtiyor Azzamovich	
3-4-sinf tabiiy fan darslarida zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish	523
Rustamova Nilufar	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida o'quv jarayoniga moslashuvining psixologik xususiyatlari	528
Uzakbayeva Venera Abatbayevna	
Distant oila farzandlarining psixologik rivojlanishiga ta'sir etuvchi ijtimoiy-madaniy omillar	531
Yangiboyeva Dildoraxon Rahmon qizi	
Музыкальные стили как средство развития эмпатии и социальной ответственности учащихся в образовательном процессе.....	537
Ахунова Умида Ойбековна	
Современные тенденции развития французского языка в условиях глобализации.....	541
Давронова Зульфия Бобоевна	
Ijtimoiy tarmoqlar zamonaviy ingliz tilida neologizmlarning manbai sifatida	547
Tursunxo'jayeva Shirin Farhod qizi	
Педагогические возможности STEAM-технологий в развитии детей дошкольного возраста.....	551
Тошматова Мукаррам Джумановна	
Национальный характер в изображении русскоязычных писателей Узбекистана	554
Чернова Татьяна Алексеевна, Эшонкулов Бектош, Махаматсодиқов Билолиддин	

DISTANT OILA FARZANDLARINING PSIXOLOGIK RIVOJLANISHIGA TA'SIR ETUVCHI IJTIMOYIY- MADANIY OMILLAR

Yangiboyeva Dildoraxon Rahmon qizi

ORCID: 0009-0006-1413-6031

Annotatsiya: Mazkur maqolada distant oilalarda voyaga yetayotgan shaxslarning psixologik rivojlanish xususiyatlari hamda ushbu jarayonga ta'sir etuvchi ijtimoiy-madaniy omillar tahlil qilinadi. Jamiyatning demografik siyosatida ko'p farzandli oilalarni qo'llab-quvvatlash muhim ustuvor yo'nalishlardan biri hisoblanadi. Biroq ommaviy stereotiplarda distant oilalar bolalarning psixosotsial rivojlanishiga ta'siri nuqtayi nazaridan turlicha baholanadi. Shu sababli distant oilalarda voyaga yetayotgan shaxslarning psixologik rivojlanish dinamikasi, shaxsiy xususiyatlari va ijtimoiy moslashuviga ta'sir qiluvchi omillarni o'rganish dolzarb ilmiy muammo sifatida qaraladi.

Kalit so'zlar: distant oilalar, psixologik rivojlanish, intellekt, himoyasizlik, mustaqillik, ishonuvchanlik, emotsional beqarorlik.

Abstract: This article examines the psychological development characteristics of individuals raised in distant families and analyzes the socio-cultural factors influencing this process. Within the framework of demographic policy, supporting families with multiple children is considered a priority objective. However, public stereotypes often provide ambiguous assessments of distant families as a condition and factor of children's psychosocial development. Therefore, investigating the dynamics of psychological development, personality characteristics, and social adaptation of individuals raised in distant families is regarded as an important and relevant scientific issue.

Key words: distant families, psychological development, intelligence, vulnerability, independence, trustfulness, emotional instability.

Аннотация: В данной статье рассматриваются особенности психологического развития личности, воспитывающейся в дистантных семьях, а также анализируются социально-культурные факторы, влияющие на данный процесс. В рамках демографической политики общества поддержка семей с несколькими детьми является одним из приоритетных направлений. Однако в массовом сознании дистантные семьи неоднозначно оцениваются как фактор психосоциального развития детей. В связи с этим изучение динамики психологического развития, личностных особенностей и социальной адаптации лиц, воспитывающихся в дистантных семьях, представляет собой актуальную научную проблему.

Ключевые слова: дистантные семьи, психологическое развитие, интеллект, незащищённость, самостоятельность, доверчивость, эмоциональная неустойчивость.

KIRISH

Zamonaviy jamiyatda distant oilalar fenomeni ijtimoiy, iqtisodiy va demografik jarayonlarning jadallashuvi natijasida keng tarqalib borayotgan oilaviy munosabatlar shakllaridan biri hisoblanadi. Xalqaro tashkilotlar ma'lumotlariga ko'ra, dunyo bo'yicha yuz millionlab oilalar mehnat migratsiyasi, harbiy xizmat, ta'lim olish, xizmat safari yoki boshqa ijtimoiy-iqtisodiy omillar ta'sirida masofaviy oilaviy munosabatlar sharoitida hayot kechirmoqda. Xususan, International Organization for Migration va United Nations ma'lumotlariga ko'ra, xalqaro migrantlar sonining ortib borishi natijasida ota-onalardan birining yoki har ikkala ota-onaning ham oiladan uzoqda yashashi ko'plab mamlakatlarda odatiy holatga aylanmoqda. Shu sababli distant oilalar muammosi nafaqat sotsiologiya va demografiya, balki psixologiya fanining ham dolzarb tadqiqot obyektlaridan biri sifatida e'tirof etilmoqda ^[1].

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Mahalliy va xorijiy ilmiy adabiyotlarda distant oilalar bolaning ruhiy salomatligi, shaxsiy rivojlanishi va ijtimoiylashuviga ta'sir etuvchi murakkab psixologik tizim sifatida talqin qilinadi. Tadqiqotchilar (Andreeva T.N., Balandina L.L., Djandosova J.S., Dumitrashku T.A., Adler A., Jiao S., Narchal R., Vagner M. va boshqalar) distant oilalarda voyaga yetayotgan bolalarning shaxsiy xususiyatlari, emotsional rivojlanishi hamda xulq-atvor strategiyalari oilaviy aloqalarning intensivligi, emotsional yaqinlik darajasi va ota-onalarning psixologik ishtiroki bilan bevosita bog'liqligini ta'kidlaydilar ^[2].

Distant oilalarda bolalarning rivojlanishiga ta'sir qiluvchi asosiy omillardan biri oilaviy kommunikatsiyaning sifati hisoblanadi. Ota-onalar bilan bevosita muloqotning cheklanganligi ayrim hollarda bolalarning noaniq vaziyatlarga moslashish jarayonini murakkablashtirishi, ijtimoiy muhitdagi o'zgarishlarga nisbatan sezgirligini oshirishi hamda tashqi baholashga bo'lgan ehtiyojini kuchaytirishi mumkin. Psixologik tadqiqotlar natijalariga ko'ra, oilaviy munosabatlarning masofadan amalga oshirilishi sharoitida ayrim bolalarda tashvishlilik, emotsional ta'sirchanlik va ijtimoiy qo'llab-quvvatlashga bo'lgan ehtiyoj ko'rsatkichlari nisbatan yuqoriroq namoyon bo'ladi. Bunda bolaning o'zini anglash jarayoni, mustaqillik darajasi hamda shaxsiy identifikatsiyasining shakllanishi oiladagi emotsional bog'liqlikning saqlanib qolish darajasiga bog'liq ravishda kechadi.

Biroq distant oilalar faqat xavf omili sifatida baholanishi ilmiy jihatdan to'liq asosli emas. So'nggi yillardagi tadqiqotlar masofaviy oilaviy munosabatlar ayrim hollarda bolalarda mustaqillik, mas'uliyat, o'z faoliyatini rejalashtirish va ijtimoiy moslashuvchanlik kabi sifatning rivojlanishiga xizmat qilishi mumkinligini ko'rsatmoqda. Ayniqsa, zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalaniladigan oilalarda ota-onalar va farzandlar o'rtasidagi emotsional aloqalarning saqlanib qolishi bolaning psixologik barqarorligini ta'minlovchi muhim himoya omili sifatida namoyon bo'lishi aniqlangan ^[3].

Xorijiy tadqiqotlarda distant oilalarda voyaga yetayotgan bolalar ko'pincha yuqori darajadagi moslashuv strategiyalarini shakllantirishi, oilaviy mas'uliyatni erta anglab yetishi hamda murakkab hayotiy vaziyatlarni mustaqil hal etishga moyilligi bilan tavsiflanadi. Shu bilan birga, oilaviy munosabatlarning emotsional jihatdan yetarlicha qo'llab-quvvatlanmasligi bolalarda yolg'izlik hissi, ijtimoiy begonalashuv, o'ziga ishonchning pasayishi va psixologik himoya mexanizmlarining nomutanosib rivojlanishiga sabab bo'lishi mumkin.

Ayniqsa, ota-onalarning uzoq muddatli migratsiyasi bilan bog'liq distant oilalarni o'rganishga bag'ishlangan xalqaro tadqiqotlarda bolalarning psixologik farovonligi ko'proq oiladagi emotsional yaqinlik, ota-onalar bilan muntazam muloqot qilish imkoniyati hamda vasiylik funksiyalarini bajaruvchi shaxslarning psixologik kompetentligiga bog'liq ekanligi qayd etilgan. Bunday oilalarda bolaning muvaffaqiyatli rivojlanishi oilaviy tizimning funksional yaxlitligi, rollarning aniq taqsimlanganligi va psixologik qo'llab-quvvatlash mexanizmlarining samaradorligi bilan belgilanadi.

Shunday qilib, distant oilalar zamonaviy jamiyatning keng tarqalgan ijtimoiy hodisalaridan biri bo'lib, ularning bolalar rivojlanishiga ta'siri bir yoqlama emas, balki ko'p omilli va tizimli xarakterga ega. Mazkur oilalarda voyaga yetayotgan bolalarning shaxsiy, emotsional va ijtimoiy rivojlanish xususiyatlarini kompleks o'rganish oilaviy psixologiya, rivojlanish psixologiyasi hamda ijtimoiy psixologiya fanlari oldida turgan dolzarb ilmiy vazifalardan biri hisoblanadi. Shu jihatdan distant oilalarda shakllanuvchi shaxslararo munosabatlarning ijtimoiy-psixologik indikatorlarini aniqlash va ularning bolaning psixologik rivojlanishiga ta'sir mexanizmlarini ochib berish zamonaviy psixologik tadqiqotlarning ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida namoyon bo'lmoqda.

Distant oilalarda voyaga yetayotgan bolalarning psixologik rivojlanish xususiyatlarini tahlil qilar ekan, G.T. Homentauskas tomonidan ilgari surilgan ayrim nazariy qarashlar zamonaviy oilaviy munosabatlar kontekstida yangi mazmun kasb etadi. Tadqiqotchining fikricha, bolaning ijtimoiy tajribasi va shaxsiy fazilatlarining shakllanishi uning yaqin ijtimoiy muhit bilan o'zaro ta'siri xarakteriga bog'liq bo'ladi. Distant oilalarda ota-onalardan birining yoki har ikkala ota-onaning ham uzoq muddat davomida oiladan jismoniy jihatdan ajralgan holda yashashi bolalarning emotsional rivojlanishi va ijtimoiylashuv jarayoniga o'ziga xos ta'sir ko'rsatadi ^[4].

Bunday sharoitda bola kundalik hayotda ota-onaning bevosita ishtirokini cheklangan darajada his qiladi. Natijada ayrim hollarda emotsional himoyaga bo'lgan ehtiyoj kuchayadi, o'ziga ishonch darajasi pasayadi hamda yaqin insonlarning qo'llab-quvvatlashiga bo'lgan ehtiyoj ortadi. Ota-onalar bilan to'laqonli va muntazam muloqotning yetishmasligi bolaning o'zini baholash tizimiga ham ta'sir qilishi mumkin. Ayrim bolalar o'zlarini atrofda gilardan ajralib turuvchi yoki alohida maqomga ega deb his etishga moyillik bildirsa, boshqalarda esa, aksincha, o'z imkoniyatlariga nisbatan shubha va ishonchsizlik kuzatiladi. Shu sababli distant oilalarda voyaga yetayotgan bolalar uchun tengdoshlar bilan muloqot qilish, ijtimoiy guruhlarda faol ishtirok etish hamda emotsional tajriba almashish muhim kompensator mexanizm sifatida namoyon bo'ladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Shu bilan birga, zamonaviy tadqiqotlar distant oilalar sharoitida voyaga yetayotgan bolalarning rivojlanishini bir tomonlama salbiy baholash mumkin emasligini ko'rsatmoqda. Masofaviy oilaviy munosabatlarda sharoitida ota-onalar tomonidan axborot-kommunikatsiya texnologiyalari vositasida muntazam emotsional qo'llab-quvvatlash amalga oshirilgan hollarda bolalarda mustaqillik, mas'uliyatlilik, o'z faoliyatini rejalashtirish va muammolarni mustaqil hal etish ko'nikmalari nisbatan tezroq shakllanishi kuzatiladi.

T.A. Dumitrashku tomonidan ilgari surilgan ilmiy qarashlar ham shuni ko'rsatadiki, ekstraversiya va nevro-tizm kabi bazaviy shaxsiy xususiyatlarning rivojlanishi oilaning tashkiliy shakliga emas, balki oilaviy munosabatlarning sifati va emotsional muhitiga ko'proq bog'liqdir. Ushbu nuqtayi nazardan, distant oilalarda voyaga yetayotgan bolalarning ekstraversiya darajasi odatiy oilalarda tarbiyalanayotgan tengdoshlari bilan sezilarli darajada farq qilmasligi mumkin. Biroq ota-onalar bilan hissiy aloqalarning zaiflashishi ayrim bolalarda tashvishlilik, emotsional sezgirlik va psixologik himoyaga bo'lgan ehtiyojning ortishiga olib kelishi ehtimoldan xoli emas^[5].

Maktabgacha va kichik maktab yoshidagi distant oilalar farzandlarida emotsional jihatdan ahamiyatli vaziyatlarda xavotirlanish, ehtiyotkorlik va xavfsirash kabi reaksiyalar nisbatan ko'proq namoyon bo'lishi mumkin. O'smirlik davriga kelib esa ota-onalardan uzoqda shakllangan hayotiy tajriba natijasida ayrim bolalarda mustaqillik, qaror qabul qilish qobiliyati va shaxsiy mas'uliyat darajasi ortadi. Boshqa hollarda esa emotsional beqarorlik, o'ziga ishonchsizlik yoki ijtimoiy qo'llab-quvvatlashga bo'lgan ehtiyojning kuchayishi kuzatilishi mumkin. Mazkur holatlar oiladagi kommunikatsiya sifati, ota-onalar bilan muloqot chastotasi va oilaviy qo'llab-quvvatlash tizimining samaradorligiga bevosita bog'liqdir.

Distant oilalarda shakllanadigan shaxslararo munosabatlar ham o'ziga xos psixologik mazmunga ega. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ota-onalar bilan emotsional aloqalari saqlanib qolgan bolalarda mas'uliyatlilik, hamdardlik, boshqalarga yordam berishga tayyorlik va ijtimoiy foydali xulq-atvor shakllari nisbatan barqaror rivojlanadi. Aksincha, oilaviy qo'llab-quvvatlash yetarli bo'lmagan holatlarda bolalarda ijtimoiy ishonchsizlik, shubhalanuvchanlik, yaqin munosabatlarni shakllantirishdagi ehtiyotkorlik hamda psixologik himoya reaksiyalarining kuchayishi kuzatilishi mumkin^[6].

Shunday qilib, distant oilalarda voyaga yetayotgan bolalarning shaxsiy rivojlanishi ota-onalarning jismoniy mavjudligi bilan emas, balki oilaviy munosabatlarning emotsional sifati, kommunikativ faolligi va psixologik qo'llab-quvvatlash darajasi bilan belgilanadi. Zamonaviy tadqiqotlar distant oilalarni bolaning rivojlanishi uchun mutlaq xavf omili sifatida emas, balki muayyan sharoitlarda ham xavf, ham himoya funksiyalarini bajaruvchi murakkab ijtimoiy-psixologik tizim sifatida talqin qilish zarurligini ko'rsatmoqda. Bu esa distant oilalardagi shaxslararo munosabatlarning psixologik indikatorlarini chuqur o'rganish va ularning bolalar rivojlanishiga ta'sir mexanizmlarini aniqlashning ilmiy ahamiyatini yanada oshiradi.

Distant oilalarda voyaga yetayotgan bolalarning shaxsiy rivojlanishida o'z-o'zini hurmat qilish va o'zini baholash tizimi muhim psixologik tarkibiy qismlardan biri hisoblanadi. Zamonaviy psixologik tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, bolaning o'ziga bo'lgan munosabati, o'z imkoniyatlarini baholashi hamda ijtimoiy maqomini anglash jarayoni oiladagi emotsional yaqinlik, ota-onalarning psixologik qo'llab-quvvatlashi va oilaviy kommunikatsiya sifatiga bevosita bog'liqdir. Shu nuqtayi nazardan, distant oilalarda o'z-o'zini hurmat qilish darajasining shakllanishi oilaning tarkibiy xususiyatlaridan ko'ra, ota-onalar bilan saqlanib qolayotgan emotsional aloqalarning mustahkamligi bilan belgilanadi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqotlar natijalariga ko'ra, ota-onalar bilan muntazam va mazmunli muloqot qiladigan distant oilalar farzandlarida o'ziga nisbatan ijobiy munosabat, o'z kuchiga ishonch va shaxsiy kompetentlik hissi nisbatan yuqori darajada shakllanadi. Aksincha, oilaviy munosabatlarda emotsional uzoqlashuv kuzatiladigan hollarda bolalarda o'ziga ishonchsizlik, tashqi baholarga ortiqcha bog'liqlik hamda o'z qadr-qimmatini baholashdagi noaniqliklar paydo bo'lishi mumkin. Ayniqsa, o'smirlik davrida bolaning tashqi ko'rinishi, ijtimoiy mavqei va tengdoshlar orasidagi o'rni haqidagi tasavvurlari oilaviy qo'llab-quvvatlash darajasiga sezilarli darajada bog'liq bo'ladi.

Distant oilalarda ota-onalarning bolaga ko'rsatadigan e'tibori ko'pincha jismoniy ishtirok orqali emas, balki masofaviy kommunikatsiya vositalari orqali amalga oshiriladi. Agar ushbu muloqot emotsional jihatdan boy, muntazam va qo'llab-quvvatlovchi xarakterga ega bo'lsa, bolada o'ziga bo'lgan ishonch, o'z imkoniyatlarini real baholash hamda ijobiy "Men" konsepsiyasi shakllanadi. Bunday bolalar o'z qobiliyatlarini namoyon etishga intiladi, ijtimoiy jihatdan faolroq bo'ladi va tengdoshlar bilan munosabatlarda yuqori psixologik moslashuvchanlikni namoyon qiladi.

Distant oilalarda voyaga yetayotgan bolalarning xarakter xususiyatlari ko'pincha oilaviy mas'uliyatni erta his qilish, mustaqil qaror qabul qilish zarurati va kundalik hayotdagi vazifalarni bajarish tajribasi ta'sirida shakllanadi. Ota-onalardan biri yoki har ikkala ota-onaning uzoqda bo'lishi ayrim hollarda bolalarning o'z-o'zini boshqarish ko'nikmalarini rivojlantiradi, ularda mas'uliyatlilik, amaliylik va hayotiy muammolarni mustaqil hal etish qobiliyatlarini mustahkamlaydi. Shu sababli distant oilalarda voyaga yetayotgan bolalarda mehnatsevarlik, vazifalarni rejalashtirish va natijaga yo'naltirilganlik kabi sifatlar nisbatan barqaror shakllanishi mumkin.

Biroq emotsional stress va frustratsiya vaziyatlarida distant oilalar farzandlarining psixologik reaksiyalari oilaviy munosabatlarning sifatiga qarab turlicha namoyon bo'ladi. Ota-onalar bilan yaqin emotsional aloqalar saqlangan hollarda bolalar qiyin vaziyatlarni konstruktiv tarzda hal etishga, murosaga kelishga va boshqalar bilan hamkorlik qilishga moyillik bildiradilar. Emotsional qo'llab-quvvatlash yetarli bo'lmagan vaziyatlarda esa ayrim bolalarda aybdorlik hissi, o'zini ayblash, ichki zo'riqish yoki, aksincha, tashqi muhitni ayblashga moyillik kuchayishi mumkin ^[7].

Yosh omili distant oilalarda ham muhim psixologik determinantlardan biri hisoblanadi. Kichik maktab yoshida bolalar oilaviy ajralishni ko'proq emotsional darajada qabul qiladilar va ota-onalarning yo'qligini kuchliroq his etadilar. O'smirlik davriga kelib esa tengdoshlar guruhi, ta'lim muhiti va shaxsiy identifikatsiya jarayonlarining faollashuvi natijasida oilaviy omilning bevosita ta'siri nisbatan kamayadi. Shu sababli o'smirlik davrida oila konfiguratsiyasining emas, balki yoshga xos psixologik rivojlanish qonuniyatlarining ta'siri ustunlik qila boshlaydi.

Umuman olganda, distant oilalarda voyaga yetayotgan bolalar ko'pincha vazminlik, amaliylik, mas'uliyatlilik va ijtimoiy moslashuvchanlik kabi sifatlarini namoyon etsalar-da, oilaviy emotsional qo'llab-quvvatlashning yetishmasligi ayrim hollarda o'ziga ishonchsizlik, tashvishlilik va ichki psixologik himoya reaksiyalarining kuchayishiga olib kelishi mumkin. Shu bois distant oilalarda bolaning sog'lom psixologik rivojlanishini ta'minlashda ota-onalar bilan muntazam emotsional muloqotni saqlash, psixologik qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini kuchaytirish va oilaviy birdamlik hissini shakllantirish alohida ahamiyat kasb etadi. Mazkur omillar bolaning o'z-o'zini hurmat qilishi, shaxsiy identifikatsiyasi va ijtimoiy moslashuvining muvaffaqiyatli rivojlanishini ta'minlovchi asosiy psixologik determinantlar sifatida namoyon bo'ladi.

Distant oilalarda voyaga yetayotgan bolalarning psixologik rivojlanishi va ijtimoiy moslashuvi oilaviy munosabatlarning sifati, emotsional yaqinlik darajasi hamda oilaning ijtimoiy-iqtisodiy sharoitlari bilan uzviy bog'liqdir. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, distant oilalarda tarbiya jarayoni samarali tashkil etilgan, ota-onalar va farzandlar o'rtasida muntazam emotsional aloqalar saqlanib qolgan hollarda bolalarda psixologik moslashuvchanlik, stressga bardoshlilik hamda yangi ijtimoiy muhitlarga integratsiyalashuv qobiliyatlari nisbatan yuqori rivojlanadi. Bunday bolalar murakkab hayotiy vaziyatlarga moslashishda faolroq strategiyalarni qo'llaydilar va o'z hayot faoliyatini mustaqil tashkil etishga moyillik bildiradilar.

Shu bilan birga, ota-onalarning uzoq muddatli jismoniy yo'qligi ayrim hollarda bolalarda o'z qadr-qimmatini baholash jarayoniga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Ayniqsa, emotsional qo'llab-quvvatlash yetarli bo'lmagan vaziyatlarda bolalarda o'z ahamiyatini pastroq baholash, o'zini oilaviy tizimning passiv ishtirokchisi sifatida qabul qilish va shaxsiy ehtiyojlarini ikkinchi darajaga surish tendensiyalari kuzatilishi mumkin. Natijada ular noaniq vaziyatlarda mustaqil qaror qabul qilishdan ko'ra, atrofdagilar fikriga tayanishga moyillik ko'rsatadilar hamda konformistik xulq-atvor elementlarining kuchayishi ehtimoli yuzaga keladi.

Distant oilalar muammosini o'rganishda oilaning ijtimoiy-iqtisodiy holati alohida ahamiyatga ega. Xorijiy tadqiqotchilar Peyj, G. Grandon va M. Vagnerlarning ilmiy xulosalariga ko'ra, oilaning iqtisodiy resurslari qanchalik yuqori bo'lsa, oilaviy tuzilmaning bolalar rivojlanishiga ko'rsatadigan salbiy ta'siri shunchalik kamayadi. Aksincha, iqtisodiy qiyinchiliklar oilaviy ajralish bilan qo'shilib kelganda, bolalarning kognitiv rivojlanihi, akademik muvaffaqiyati va psixologik farovonligiga nisbatan xavf omillari kuchayadi. Shu sababli distant oilalarda farzandlarning psixologik rivojlanishini baholashda faqat oilaviy ajralish omilini emas, balki oilaning iqtisodiy imkoniyatlari va ijtimoiy resurslarini ham kompleks tarzda hisobga olish zarur ^[8].

Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, distant oilalarda moddiy ta'minlanganlik darajasi bolalarning ijtimoiy xulq-atvori, emotsional holati va xulqiy moslashuviga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Iqtisodiy jihatdan barqaror distant oilalarda voyaga yetayotgan bolalar odatda ko'proq ijtimoiy faollik, yuqoriroq psixologik farovonlik va nisbatan kamroq xulq-atvor muammolarini namoyon etadilar. Aksincha, iqtisodiy qiyinchiliklar bilan birgalikda kechayotgan distant oilalarda emotsional zo'riqish, tashvishlilik, ijtimoiy moslashuvdagi qiyinchiliklar va xulq-atvor buzilishlari xavfi ortadi.

Shuningdek, distant oilalarda bolaning jinsi ham psixologik moslashuvning muhim determinantlaridan biri sifatida namoyon bo'ladi. Xalqaro tadqiqotlar natijalariga ko'ra, ota-onalardan uzoqda voyaga yetayotgan o'g'il bolalar emotsional va xulq-atvor muammolariga nisbatan qizlarga qaraganda sezgirroq bo'lishlari mumkin. Bu holat erkaklik identifikatsiyasining shakllanishi, ota modeli bilan o'zaro munosabatlarning cheklanishi hamda emotsional tajribalarni ifodalashdagi gender xususiyatlari bilan izohlanadi. Qiz bolalarda esa ijtimoiy qo'llab-

quvvatlash tarmoqlaridan samaraliroq foydalanish va emotsiyalarni verbal ifodalash ko'nikmalari nisbatan rivojlangan bo'lishi mumkin ^[9].

Biroq distant oilalarda voyaga yetayotgan bolalar uchun eng muhim himoya omillaridan biri sifatida ijobiy ijtimoiy xulq-atvor, ya'ni hamkorlikka tayyorlik, boshqalarga yordam berish, empatiya va ijtimoiy mas'uliyat hissi e'tirof etiladi. Ota-onalar bilan muntazam muloqot, yaqin qarindoshlar tomonidan ko'rsatiladigan psixologik qo'llab-quvvatlash hamda maktab va mahalla muhitining ijobiy ta'siri ushbu sifatning rivojlanishiga xizmat qiladi. Natijada bola oilaviy ajralish bilan bog'liq qiyinchiliklarni konstruktiv tarzda yengib o'tish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Shu bilan birga, ko'plab tadqiqotlar distant oilalarda voyaga yetayotgan bolalar, ayniqsa, o'smirlik davrida tengdoshlari bilan munosabatlarni shakllantirishda ma'lum qiyinchiliklarga duch kelishi mumkinligini ko'rsatadi. Ota-onalarning uzoqligi natijasida yuzaga keladigan emotsional bo'shliq ayrim hollarda tengdoshlar bilan ishonchli munosabatlar o'rnatish jarayoniga ham ta'sir qiladi. Bunday vaziyatlarda bolalarning ijtimoiy moslashuvi oilaviy qo'llab-quvvatlash, maktab psixologik xizmatlari va yaqin ijtimoiy muhit tomonidan ko'rsatiladigan yordamning samaradorligiga bevosita bog'liq bo'ladi ^[10].

Demak, distant oilalarda voyaga yetayotgan bolalarning psixologik rivojlanishi oilaviy ajralish omilining o'zi bilan emas, balki emotsional munosabatlarning sifati, ijtimoiy-iqtisodiy sharoitlar, gender xususiyatlari hamda ijtimoiy qo'llab-quvvatlash tizimlarining samaradorligi bilan belgilanadi. Shu jihatdan distant oilalar bolalar rivojlanishiga bir vaqtning o'zida ham xavf, ham himoya omillari orqali ta'sir ko'rsatuvchi murakkab ijtimoiy-psixologik tizim sifatida namoyon bo'ladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Distant oila - bu oila a'zolaridan birining yoki bir nechtasining mehnat migratsiyasi, harbiy xizmat, xizmat safari, ta'lim olish, kasbiy faoliyat yoki boshqa ijtimoiy sabablar tufayli uzoq muddat davomida oiladan jismoniy jihatdan ajralgan holda yashashi bilan tavsiflanadigan oilaviy tizimdir. Bunday oilalarda oilaviy munosabatlar va tarbiyaviy funksiyalar bevosita muloqot orqali emas, balki masofaviy kommunikatsiya vositalari hamda davriy uchrashuvlar orqali amalga oshiriladi.

Distant oilalar shakllanish sabablari va oilaviy tuzilish xususiyatlariga ko'ra turlicha bo'lishi mumkin. Jumladan, mehnat migratsiyasi bilan bog'liq distant oilalar, harbiy xizmat yoki xizmat vazifalari tufayli ajralgan oilalar, ta'lim olish sababli masofada yashovchi oila a'zolariga ega oilalar, shuningdek, nikoh saqlanib qolgan holda turli hududlarda istiqomat qiluvchi er-xotinlar oilalari ajratib ko'rsatiladi. Ayrim hollarda ota-onalardan biri, ba'zan esa har ikkala ota-ona ham uzoq muddat davomida oiladan tashqarida bo'lishi mumkin. Mazkur holat oilaning psixologik, ijtimoiy va tarbiyaviy funksiyalarini amalga oshirish mexanizmlariga sezilarli ta'sir ko'rsatadi.

Distant oilalarda bolalarning rivojlanishiga oilaviy kommunikatsiya sifati, ota-onalar bilan emotsional aloqalarning barqarorligi, oilaning ijtimoiy-iqtisodiy holati, vasiylik vazifasini bajaruvchi shaxslarning tarbiyaviy salohiyati hamda oilaviy munosabatlarning mazmuni kabi omillar ta'sir ko'rsatadi. Ota-onalar bilan muntazam emotsional muloqotning mavjudligi bolalarning psixologik barqarorligi va ijtimoiy moslashuvini qo'llab-quvvatlovchi muhim himoya omili sifatida namoyon bo'ladi. Aksincha, oilaviy munosabatlarning sustlashuvi, emotsional uzoqlashuv va nazoratning kamayishi bolaning shaxsiy rivojlanishi hamda ruhiy farovonligiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Distant oilalarning asosiy muammolari ko'pincha oilaviy ajralish natijasida yuzaga keladigan psixologik va ijtimoiy qiyinchiliklar bilan bog'liq bo'ladi. Xususan, ota-onalarning uzoqda yashashi bolalarda emotsional yetishmovchilik hissi, yolg'izlik, tashvishlilik, ota-onaga bog'liqlikning o'zgarishi hamda shaxslararo munosabatlarda muayyan qiyinchiliklarni keltirib chiqarishi mumkin. Bundan tashqari, oilaviy nazoratning pasayishi, tarbiyaviy ta'sirning bilvositalashuvi va oila a'zolari o'rtasidagi emotsional masofaning ortishi ham distant oilalarning dolzarb muammolari qatoriga kiradi.

Distant oilalarning psixologik xususiyatlari oilaning ichki resurslari va moslashuv imkoniyatlari bilan belgilanadi. Bunday oilalardagi ota-onalar odatda yuqori darajadagi mas'uliyat hissi, oilani moddiy va ma'naviy jihatdan qo'llab-quvvatlashga intilish, stressli vaziyatlarga psixologik chidamlilik hamda oilaviy majburiyatlarni uzoq masofadan turib amalga oshirish zarurati bilan tavsiflanadi. Shu bilan birga, ular doimiy ajralish natijasida yuzaga keladigan emotsional zo'riqish, aybdorlik hissi va farzandlar tarbiyasida bevosita ishtirok eta olmaslik bilan bog'liq ichki kechinmalarni ham boshdan kechirishi mumkin.

Distant oilalardagi ota-onalarning hayotiy qadriyatlarini ko'pincha oilaviy farovonlikni ta'minlash, farzandlar kelajagi uchun qulay sharoit yaratish, oilaviy birdamlikni saqlash va yaqin munosabatlarni davom ettirish bilan bog'liq bo'ladi. Ular uchun oila a'zolari o'rtasidagi emotsional bog'liqlik, o'zaro ishonch, psixologik qo'llab-quvvatlash va barqarorlik alohida ahamiyat kasb etadi. Zamonaviy tadqiqotlar distant oilalarning muvaffaqiyatli faoliyat yuritishi ko'p jihatdan oilaviy kommunikatsiyaning samaradorligi, emotsional yaqinlikning saqlanishi va oila a'zolarining bir-biriga bo'lgan psixologik sadoqati bilan belgilanishini ko'rsatmoqda.

Shunday qilib, distant oilalar zamonaviy ijtimoiy taraqqiyot jarayonida keng tarqalib borayotgan oilaviy tizimlardan biri bo'lib, ularning psixologik xususiyatlari oilaviy ajralishning davomiyligi, kommunikativ munosabatlarning sifati, ijtimoiy-iqtisodiy sharoitlar va oilaviy qadriyatlar tizimi bilan belgilanadi. Shu sababli distant oilalarni o'rganish oilaviy psixologiya, rivojlanish psixologiyasi va ijtimoiy psixologiyaning dolzarb ilmiy yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Андреева Т. Н. Когнитивные и личностные характеристики детей в многодетной семье : дис. ... канд. психол. наук. - Москва, 1994.
2. Думитрашку Т. А. Факторы формирования индивидуальности ребенка в многодетной семье : дис. ... канд. психол. наук. - Москва, 1992. - С. 117-161.
3. Ковалев С. В. Психология современной семьи. - Москва : Просвещение, 1998. - 208 с.
4. Силина Е. А., Баландина Л. Л. Какие они, дети из многодетных семей? - Пермь, 2005. - 161 с.
5. Goodman R., Meltzer H., Bailey V. The Strengths and Difficulties Questionnaire: A Pilot Study on the Validity of the Self-Report Version // European Child and Adolescent Psychiatry. - 1998. - Vol. 7. - P. 125-130.
6. Yangiboyeva D. R. Ko'p bolali oilalardagi shaxslararo munosabatlar ijtimoiy-psixologik muammo sifatida // O'zbekiston Milliy universiteti xabarlari. - Toshkent, 2024. - № 5 (11). - B. 233-236.
7. Yangiboyeva D. R. Ko'p bolali oilalarda oilaviy hayotdan qoniqish darajasiga ta'sir etuvchi ijtimoiy-psixologik omillar // Psixologiya. - Buxoro, 2024. - № 2. - B. 177-183.
8. Yangiboyeva D. R. Ko'p bolali oilalar submadaniyatida shaxslararo munosabatlarning psixologik predikatlari // Markaziy Osiyoda jamiyat, gender va oila. - Toshkent, 2024. - № 2 (14). - B. 56-63.
9. Yangiboyeva D. R. Qadriyatlar transformatsiyasi sharoitida ko'p bolali oilalarni o'rganishning psixologik asoslari // Guliston davlat universiteti axborotnomasi. - Guliston, 2024. - № 1. - B. 138-141.
10. Yangiboyeva D. R. Ko'p bolali oilalarni ijtimoiy-psixologik tadqiq etish metodologiyasi: muammolar va istiqbollar // Pedagogik mahorat. - Buxoro, 2024. - № 2. - B. 144-151.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №6(3)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.